

tíðindablaðið sosialurin

Telefon 118 20
Argjavegur 26, 3800 Argir
Postsmoga 76, 3800 Tórshavn

Útgávudagar: týsdag, hósdag og leygardag

Lýsingar skulu vera okkum í hendi í seinasta lagi kl. 10 dagin fyrri útgávudagin

Útgevandi:
P/f Sosialurin
Abyrgdarblaðstjóri:
Jan Müller
Fyrirskotsstjóri:
Krisjan Dahl
Bláðfólk:
Høgni Djurhuus
Randi Jacobsen
Dagney Joensen
Uppsetjing:
P/f Sosialurin
Prent:
P/f Pressan 1981

Samanhald

VERKAMANNA- og kvinnufeløgini hava nú sáttmála við arbeiðsgevararnar. Havnar- og Klaksvíkar Arbeiðsmannafelag samdust eftir stuttan arbeiðsstøðug um lønartrætirnar tvey tey næstu árin.

MEIRA strítið gekst við semju millum hini arbeiðarafeløgini í landinum og arbeiðsgevararnar. So strítið, at ráðandi menn landsins mettu seg noyddar at lata tingið áseta umstríðu teirra, ið ikki longu høvdu gjørt lønarsemju.

IVALEYST stendur onkur nú sum kánus eftir at úrslitið gjørdist, at t.d. verkavinnur í Havn og í Klaksvík í krónum fáa útgaldið meira enn verkabrøður teirra, sum istaðin fáa umstríðu prosentíð í eftirlønargrunn.

ÁSKOÐANIRNAR um, hvør gjaldsháttur av hesum sama prosentinum, ið betri er, eru mangar. Tó er nú øllum arbeiðarafeløgum tryggjað rættin til sjálvi at gera av, hvat hetta prosentíð skal nýtast til.

HÓAST úrslitið langt frá nøgta skerjingarnar í keypiorkuni seinastu ári og hóast mong vildu mett ein frægari lønarbata sum rímligari, so má áðanast, at úrslitið liggur ájavnt til, ið aðrir partar hava gjørt sættir um.

IKKI kann verkafólkið liva bert av fægum orðum, ei heldur av uggunum um útliti fyrri betri tíðum, men eitt ugglisi er tað kanska kortini, at landsstýrið í næstum fer at koma við uppskoti um lóntakara — eftirlønartrygging, sum, um ásett við lóg, verður týðandi bati í enn trongu korum verkafólksins.

ØLL sita vit ivandi og ikki við besta smákinum eftir at tingið nú fyrri fyrstu ferð í 25 ár legði uppí lønartrætuna. Men tá so skuldi vera, so áðanna eisini flest øll, at tingsins niðurstøða ikki verður gjørd til skammar av nøkrum meiriluta, sum kanska einaferð í framtíðini skal greiða líknandi trætu.

oddagrein

HUGVEKJANDI ella rættari — orkimlandi er, at arbeiðstakararnir aftaná at hava givið tilsøgn um tað eina prosentíð kortini lögdu so harðar treytir við, um hvussu hetta skuldi nýtast.

T. D. er tað rættuliga sjálvsagt, at feløgini einsæris hava hug á eftirlønargrunni, sum er so alneyðugur. Nú vita vit tibat at slík skipan helst verður ásett við lóg og at vit á henda hátt við landsins hjálp kunnu tarnað teirri solidaritetssindran verkafeløgini ímillum, sum avgjørt hevði staðist av ov ymskum eftirlønarskipanum.

HITT seinna, at arbeiðstakararnir á ongan hátt vildu vera við til, at hetta sama prosentíð skuldi nýtast til eitt nú útbúgvingarendamál, sigur okkum ikki so lítið um, hvussu fornaldriligi hugsunarhátturin framvegis er í okkara annars so uppstýtu tíð. Vit hava frá teirri síðuni enn einaferð fingið at vita, at tað framvegis er vandamikilið at upplýsa verka- og fiskimannastættina.

AT samanhold gevur styrki er einki nýtt, so hví ikki eisini innan verkafólkarørsluna menna neyðuga samanholdið enn meira?

TAÐ sigst, at vit læra, so leingi vit liva. Vónandi kunnu verkafeløgini liva undir ásettu treytunum komandi tvey árin og harvið læra, hóast í seinna lagi, at tað til komandi samráðingar er alneyðugt at føroyska verkamannafjaldin ger álvara av at brynja seg í felag — at tann stætt, ið framleiðsla okkara í stóran mun er grundað á, ikki letur seg orkimla av møguligum seravtolum í ymsum heraldshornum landsins, men stendur saman um endamálið Verkamannaheimið Føroyar.

Kr.

Pallborðsfundur um brekað

Viðmerkingar til pallborðsfundin í Nordurlandahúsinum 25. mars 1985, ið MBF skipaði fyrri...

Kundi sjálvur ikki luttaka á hesum pallborðsfundi.

Men av tilvild hoyrði eg útvarpingina gjøgnum Ú.F. tann 28. mars kl. 21. Eftir minum tykki virðir Ú.F. sera lítið tann bolk í samfelag vátum, ið eru brekað, og teirra avvarandi — vilja ikki í góðari tíð frammanundan boða frá, at nú verður varpað út ein sending, ið snýr seg um viðurskiptini hjá teim brekaðu í Føroyum, men tá ið tað snýr seg um svartkjaft, langasporl, gágur, øður, og ikki minst niðurbrotandi kreftir í øðrum londum, tá er onki mark fyrri, hvussu Ú.F. utbasunerar slikt — enntá ið døgverðatímanum hjá tí vanliga føroyinginum so hann missir matarlystin... Ná, hetta var tann síðan.

Hetta kvæðið setti eg meg við lurtið fyrri at lýða á, um tó ikki onkir ljósglottar vóru fyrri starvn, men ak, so langt ifrá...

Fundurin var merktur frá byrjan til enda av hjálparloysi, ómegt... Har luttóku 7 áhugafeløg fyrri tey brekaðu, og so eitt yvirdnað organ, ið kallast fyrri MBF...

Nakrir av luttakarunum høvdu tó okkurt gott at bera fram.

Dejavafelagið hevur bygt eina velduga borg.

Blindafelagið hevur eina hús, og ein nýggj borg verður bygd heilt skjótt.

Sinnisbati (eitt spildur nýtt felag) hevur longu keypt eina hús...

Felagið Björg (felag fyrri tey rørslubrekaðu) hetta er óivað eitt gamalt felag, og tað kundi ikki vísa á nakað itókiligt uttan hetta:

— Vit seta og hava sett met í at senda rørslubrekað av landinum, sum næstformaðurin í felagnum Björg so rámandi segði: — Vit senda øll okkara rørslubrekaðu av landinum, tí vit megna ikki at gera nakað fyrri tey her heima á klettunum — vit í nevndini, væl at merkja. Vit í nevndini hava ein 8 timars arbeiðsdag — so vit megna onki meir (meðan t.d. tit foreldur at brekaðum bert hava ein arbeiðsdag uppá 24 timar og hetta er galdandi allar ársins dagar (vit í nevndini í Björg arb. tó

bara 5 dagar um vikuna á 8 timar tvs. 40 timar um vikuna) meðan tit foreldur at brekaðum arb. bara 365 dagar um árið, alt samdøgríð...) so tit megu skilja, at vit í nevndini Björg als ikki hava orku til at arbeiða fyrri teim, ið vit eru/vóru vald at arbeiða fyrri...

Hetta var niðurstøðan, ið næstformaðurin í Björg kom til. Trúgva tí, ið trúgva vil... hesin maðurin kundi eisini vist á:

— Vit hava onki gjørt fyrri at fáa: Nakað vart verkstað (íkk ein gang í Tórshavn).

Ónga varda ibúð fyrri rørslubrekað.

Óngar ibúðir fyrri fam. við rørslubrekaðum barni/børnum...

Ónki fritíðarheim. Ónki umlættingarheim til rørslubrekað/ung...

Óngan fysio-ergoterapeut í Fólkskúlan (her svevur sjálvandi Landskúlafyrisinging, teir, ið hava við serundirvísing í Fólkskúlanum at gera...)

Ónki Hjálpitola/amboð-armiðstøð og verkstað knýtt til ein slíkan stovn...

Næstformaðurin í Björg greiddi týðuliga frá, at felagið hevði onki gjørt fyrri at bota um korini hjá teim rørslubrekaðu.

Næstformaðurin tosaði bert um nevndarinnar máttloysi.

Hann tosaði um at limirnir skuldu verða aktivir. Næstformaðurin veit fullvæl, at teir limir, ið veruliga ynskja at verða aktivir fáa als ikki loyvi til hetta við tað, at nevndin noktar slíku limum at verða aktivir.

Ikki undir i, at felagið Björg bert telur 300 limir, tá ið nevndin í felagnum hevur tann innstilling (áskoðan) at onki skal, ei heldur má verða gjørt fyrri tey rørslubrekaðu. Einasta loysnin, ið felagið hevur: konservatisma (svartasta afturhald), tit brekaðu og avvarandi at brekaðum skulu klára allar tykkara trupulleikar sjálv.

Kapitalista gudurin sendir við vælsignili frá yvirstættini í Føroyum eina mongd av okkara samfelagsborgarum av landinum uttan teirra ynski.

Kapitalistagudurin vælsignar allar (ein hóp) av øllum teim utra høgrendu spekulantunum, ið fáa loyvi til at búleikast í Føroyum... enntá verður hetta vælsignili veitt teimum av prestastættini innan hesar ymsu sam-

komurnar í Føroyum...

Sanniliga eitt rotíð samfelag. Savna pening saman (selja avlatsbrøgd til menniskjur í fjarskotum londum).

Taki heldur hendurnar úr lummanum og hjálpi har, ið hjálp er fyrri neyðini.

Prædikumenn: Hvar er næstrakærleikin her heima á klettunum?

Felagið Björg lurtar eftir tykkum, og sendir eina mongd av teim brekaðu av landinum. So verði glaðir fyrri, at onkur lurtar eftir tykkum.

Björg hevur sent okkurt rit út í Landsstýrið, men onki svar fingið. Björg mátti vita, at politikararnir hava bert eitt í heysinum, og tað er Langasporl. Hjá teimum verður menniskja bert sammett við eitt búskaparligt fyrbrigdi.

Haraftrímóti byrjaði formaðurin í Javna nakað svartskygdur, men tá ið hann dróg saman um, kundi hann vísa á: Hevur fingið til vega:

Eitt vart verkstað + dagmiðdeplar Fleiri vardar ibúðir/ein stovn til 48 búfólk.

Dag/døgnumlættingarheim/fritíðarheim (saman við Almannaðstovu)

Keypa hús í Eystur-oyinni + byggja hús í Klaksvík osfr....

Teir flestu spurningarnir, ið vóru settir pallborðsfundarluttakarunum, vóru eftir minum tykkis eftir fram av menniskjum, har bæði líkam og sál vóru við. Men svarini vóru eins og roykurin, ið fer upp gjøgnum ljóðaran. Svarini vóru róleys og onki sigandi ja eins og hesar mongu svartkjaftautvarpingarnar í Útvarpinum.

Stjórin í Endurbúgvingarstovninum kom eina ferð upp á pallin (hann hevði ikki stundir at verða so leingi á einum slíku fundi, segði orðstýrari).

Hann vildi ikki hoyra tala um vard verkstað, tað var ikki neyðugt. Tosaði um at hava fingið onkran á skúla (handilsskúla ella tilíkt) — tað er jú einki annað tilboð enn skúlagongd.

Nei Marjun, fá gongd á at fáa fleiri vard verkstað kring landið.

Marjun, tú veit fullvæl, at tað privat/kapitalistiska hevur bert eitt fyrri eyga og tað er, at fáa so nógvá úrtøku sum til ber.

Endurbúgvingarstovnurin er nýggjur, so lat hann fáa frið at búast.

Men Marjun lat verða við at verða so einoygd.